

Tõbine mandlipuu

Minu 7-aastane mandlipuu õitseb kenasti, aga juba teist aastat hakkavad tal suvel mõned vanad võsud närtsima. Sügisel tulid aga külge mustad kleepuvad tükid nagu pori, just pungade peale. Milles asi?

Vastab VÄINO PALLUM

Haigustunnuste väga napisõnaline kirjeldus ei võimalda kindlat põhjust öelda. Väikese madala mandlipuu (*Amygdalus nana*) ja kolmehölmalise mandlipuu (*Amygdalus triloba*) haigusi ja kahjureid ei ole meil ka uuritud.

Et mandlipuu kuulub ploompipuuliste alamsugukonda, võib eelnimetatud ilupõõsastel esineda ploomi- ja kirsipuudega ühiseid kahjustajaid. Kõige tõenäolisemad pahategijad on seened *Monila laxa* ja *Asterula beijerinckii* – luuviljaliste mädaniku ja lehepõletiku tekitajad. Nende haiguste üks tunnuseid on okste kuivamine ning kummivedeliku eritumine. Viimane võibki muuta mandlipuu pungad kleepuvaks.

Seene *Asterula beijerinckii* nakkusele on iseloomulik kuivavate pungade mustjaks muutumine. Nende haigustekitajate arengut soodustavad kestvalt jahedad ja niisked ilmad maisu.

Samuti võib mandlipuu haigestumist põhjustada bakter *Pseudomonas syringae* – tuntud sireli bakterpõletiku tekitaja. Bakterpõletik võib esineda ka koos ühe või mõlema kirjeldatud seenhaigusega.

Põõsa nakatumist bakterpõletikku soodustavad taime nõrgestavad öökülmad, haiguse edasist arengut aga niisked ja soojad ilmad. Haigusõrnaks muutub mandlipuu ka liigniiske ning tihenenu või happelise mullaga kasvukohas.

Haiguste tõrjeks lõigake kevadel enne pungade avanemist kuivanud oksad välja ja põletage. Seejärel pritsige nii põõsast kui võraalust maapinda ajal, kui pungad on rohelise koonuse faasis, raudsulfaadiga (300 g/10 l), vaskoksiidkloriidiga (100–150 g/10 l) või karbamiidiga (300–400 g/10 l).

Enne õitsemist või kohe pärast seda pritsige Topas 100 EC-ga (6–8 ml/10 l), Chorus 75 WG-ga (3–4 g/10 l) või Effectoriga (4–5 g/10 l).

Põletikukahjustus ploomioksal.

Suvel lõigake välja põõsa närbuvate okste tipud, nii et haarate kaasa vähemalt paarikümmend cm tervet oksaosa. Põletage need ära. Okste lõikehaavad katke aiavahaga. Kobestage põõsaalust, eriti kui muld on pärast tugevat vihma tihenenu.

Sügisel väetage põõsast spetsiaalse sügisväetisega, mis on lämmastikuväetis täismineraalväetis, või kvaliteetse kompostiga. Samuti andke mullale mõnd lubiväetist.

Kolmehölmaline mandlipuu.

Väike ehk madal mandlipuu.

REPRO